

Alumni Filozofskoga fakulteta

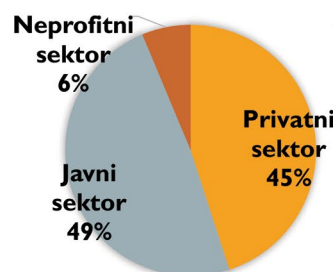
U 150 godina djelovanja Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu obrazovao je izrazito velik broj stručnjaka u područjima i poljima društvenih i humanističkih znanosti koje se poučavaju na našoj instituciji. S obzirom na to da je jedna od najstarijih sastavnica modernoga Sveučilišta u Zagrebu te od osnutka najveća ili jedna od najvećih sastavnica po broju upisanih studenata na Sveučilištu, a time i na cijelu hrvatskome prostoru, zasigurno ne bi bila pretjerana tvrdnja da je Filozofski fakultet hrvatskomu društvu u tom razdoblju dao najveći broj visoko obrazovanih kadrova od svih visokoškolskih ustanova. U kvantitativnome smislu Filozofski fakultet stoga je dao najveći doprinos intelektualnu razvoju hrvatskoga društva u proteklih 150 godina. Iako se kroz vrijeme njegova relativna veličina smanjivala – s obzirom na otvaranje novih visokih učilišta kako u području društvenih i humanističkih znanosti tako i u drugim znanstvenim područjima – do danas je Filozofski fakultet ostao među najvećim visokoškolskim ustanovama po broju studenata koji svake akademske godine steknu akademsko obrazovanje, čime se nesporno nastavlja značajan doprinos našega Fakulteta svim sferama hrvatskoga društva.

Prikaz tako bogate povijesti doprinosa hrvatskomu društvu kroz obrazovanje kadrova za gotovo sve sfere djelovanja predstavlja velik izazov te mu je moguće pristupiti iz različitih perspektiva. Jedan mogući pristup bio bi nabranje velikana i svima dobro poznatih imena koji su u proteklih 150 godina na različite načine obilježili hrvatsku povijest. Tim osobnim pristupom velikim imenima naše institucionalne i društvene povijesti zasigurno bismo ostavili jak dojam na čitatelje ove monografije. Drugi pristup, za koji smo se ovdje odlučili, predstavlja apstraktniji prikaz dubinskoga doprinosa naših alumna hrvatskomu društvu kroz opis tipičnih zanimanja, poslova i djelatnosti u kojima se alumni Filozofskoga fakulteta ili pojedinih studijskih grupa zapošljavaju u značajnijem broju. Na taj način ostavlja se drugačiji dojam, koji pokazuje širinu i dubinu doprinosa na svim hijerarhijskim razinama unutar svakoga zanimanja i djelatnosti. Kako bismo tu pomalo depersonaliziranu apstraktnu sliku ipak nadopunili osobnim iskustvima, odlučili smo prikupiti svjedočanstva i uspomene naših alumna. Svim alumnama koji su se upisali u bazu alumna Filozofskoga fakulteta, koja je formirana sukladno suvremenim pravilima zaštite osobnih podataka, te onima koje su predložili njihovi matični odsjeci poslan je poziv za ispunjavanje mrežnog upitnika s nekoliko otvorenih pitanja usmjerenih na sjećanja na studentske dana te refleksiju na doprinos obrazovanja na Filozofskome fakultetu na njihov osobni i karijerni put. U relativno kratku roku svjedočanstva je podijelilo 55 alumna različitih generacija i studijskih grupa. Urednik ovoga poglavlja zajedno s glavnom urednicom Nevenom Škrbić Alempijević i dekanom Domagojem Tončinićem imao je težak zadatak suziti izbor onih svjedočanstava koje je moguće uvrstiti u ograničen prostor ove monografije. Kako bi se djelomično ilustriralo bogatstvo radnih karijera i sjećanja naših bivših studenata, odabrano je 21 svjedočanstvo. Izvorna svjedočanstva urednički su oblikovana i skraćena te potom autorizirana.

Pregled sektora i zanimanja u kojima se naši alumni danas zapošljavaju temelji se na rezultatima istraživanja radnih karijera alumna Filozofskoga fakulteta provedenoga 2021. godine u okviru projekta *Izazovi za društvene i humanističke znanosti: novi studiji i sustav kvalitete Filozofskog fakulteta u Zagrebu*, financiranog

- ¾ alumna rade na poslovima koji zahtijevaju diplomsku razinu obrazovanja
- 35% alumna radi u sektoru obrazovanja, 17% u sektoru informacijskih i komunikacijskih djelatnosti te 11% u sektoru stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti

70%
zadovoljno trenutnim radnim mjestom

- 32% alumna prvi posao nalazi još za vrijeme studija
- 88% alumna prvi posao nalazi tijekom prvih 12 mjeseci od stjecanja diplome

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET

Ankete među alumnima, n = 2266.

Projekt je sufinancirala
Europska unija iz Europskog
socijalnog fonda.

Rezultati ankete provedene među alumnima koji su diplomski studij na Filozofskome fakultetu završili između 2014. i 2019. godine.

iz Europskoga socijalnog fonda. U istraživanju je sudjelovalo 2 266 alumna koji su završili neki od diplomskih studija između 2006. i 2020. godine.

Osim brojnošću alumna ono čime se Filozofski fakultet posebno ponosi jesu kvaliteta i utjecaj alumna naše ustanove tijekom cijele povijesti od 150 godina. Filozofski fakultet u svakoj je od etapa tih 150 godina povijesti obrazovao ključne pripadnike društvene, intelektualne, kulturne, obrazovne te političke elite, kako hrvatskoga društva tako i širih zajednica s kojima smo dijelili političke i ekonomske okvire. Prije svega treba istaknuti da je Filozofski fakultet obrazovao i još uvijek obrazuje generacije nastavnika i profesora u osnovnim i srednjim školama te stručnih suradnika kao što su pedagozi i psiholozi. Uz učiteljske akademije, odnosno suvremene učiteljske fakultete, naš Fakultet imao je i još uvijek ima ključnu ulogu u obrazovanju nositelja osnovnog i srednjoškolskog, posebice gimnazijskog, obrazovanja. Prema rezultatima istraživanja radnih karijera alumna Filozofskoga fakulteta i danas se relativna većina alumna zapošljava u obrazovanju, oko 35% njih. Udio onih koji su barem privremeno radili kao nastavnici ili stručni suradnici u školama još je i veći. Posvećenost obrazovnim zanimanjima naših alumna prikazana je i u svjedočanstvima alumna koja smo prikupili za potrebe ove monografije, iz kojih je vidljivo da su mnogi od njih obrazovanje nastavili i na poslijediplomskoj razini, kako bi svoj posao u nastavi radili što kompetentnije. Prikazana svjedočanstva pokazuju i to da su neki od njih nastavničku karijeru nastavili u inozemstvu, gdje su njihove kompetencije stečene na Filozofskome fakultetu priznate i prepoznate. Filozofski fakultet posljednjih nekoliko godina kroz

Centar za obrazovanje nastavnika ulaže napore za razvoj programa cjeloživotnog obrazovanja i stručnog usavršavanja upravo za brojne kolegice i kolege koji rade u sektoru obrazovanja.

Druga domena u kojoj je doprinos alumna Filozofskoga fakulteta neusporediv s drugim visokoškolskim ustanovama jest područje kulture. Niz humanističkih studijskih grupa tijekom jednog i pol stoljeća obrazovao je veliku većinu nositelja stvaranja, prezentiranja, istraživanja i čuvanja materijalne i nematerijalne kulturne baštine. Gotovo svaki muzej u Hrvatskoj zapošljava ili je zapošljavao stručnjake koji su završili neki od studija na Filozofskome fakultetu. To potvrđuje i spomenuto istraživanje radnih karijera, koje je pokazalo da se studenti niza studijskih grupa – od povijesti umjetnosti, povijesti, arheologije, etnologije i kulturne antropologije do muzeologa sa studija informacijskih i komunikacijskih znanosti – zapošljavaju kao kustosi, a dio i kao konzervatori. Njima treba pribrojiti i druge stručnjake u području čuvanja kulturne baštine koji rade u muzejima i drugim kulturnim ustanovama koje brinu o čuvanju i promoviranju različitih aspekata kulturne baštine. Ne treba zaboraviti ni brojne promicatelje kulturne baštine u praksi, koji rade kao turistički vodiči ili interpretatori, često uspješno koristeći prednosti dvopredmetnoga modela studiranja na Filozofskome fakultetu. Za takve poslove kombinacija humanističkih disciplina kao što su povijest umjetnosti, povijest, arheologija te etnologija i kulturna antropologija s neofilološkim studijima jezika daje jedinstvenu kombinaciju kompetencija. Jedno od prikupljenih svjedočanstava alumna ilustrira kako se znanje iz područja upravljanja baštinom može iskoristiti i kao osnova za privatnu poduzetničku inicijativu. U sektoru kulture treba istaknuti čitav niz zanimanja kao što su izdavači, urednici, lektori i prevoditelji, koji su desetljećima nositelji izdavačke djelatnosti u Hrvatskoj, a koji su mahom obrazovani upravo na Filozofskome fakultetu. Kazališna i filmska umjetnost također se u značajnu dijelu oslanjaju na kadrove obrazovane na pojedinim studijima Filozofskoga fakulteta. Doprinos kulturi ističe se i kroz djelovanje brojnih književnika koji su svoj talent nadogradili znanjem i kompetencijama na studijima na našem Fakultetu. Prema podacima spomenutog istraživanja radnih karijera oko 7% alumna mlađih generacija radi u djelatnostima povezanim s umjetnošću, kulturom i zabavom. To svakako uključuje i popularnu kulturu, u kojoj se posebno ističu pojedini glazbenici koji su završili studije na Filozofskom fakultetu te nakon toga ostvarili zapažene nacionalne i međunarodne glazbene i autorske karijere, kako smo prikazali i među svjedočanstvima prikupljenima za potrebe ove monografije.

Na razmeđu sektora kulture i drugih sektora nalazi se široko polje kulturološke medijacije, koje kao takvo nije do sada prepoznavano kao zaseban skup zanimanja ili djelatnosti, ali koje nedvojbeno postoji kao važna društvena funkcija koju dominantno obavljaju upravo alumni Filozofskoga fakulteta s brojnih neofiloloških studijskih grupa. Pod tu društvenu funkciju možemo podvesti razna zanimanja i poslove koji u različitim organizacijama imaju različite nazive, a koji predstavljaju puno više od jezičnoga prevođenja. To su poslovi u kojima naši alumni služe kao most između hrvatskoga društva i kulture te društava i kultura drugih naroda i civilizacija. Već smo spomenuli prevoditelje u sektoru izdavačke djelatnosti, koji su na prvoj liniji te kulturne medijacije. No njima treba pridodati brojne kulturne medijatore koji su zaposleni u kulturnim ustanovama, međunarodnim organizacijama, stranim i međunarodnim kulturnim institutima, izvaninstitucionalnoj kulturi, ali i posebno brojni a nevidljivi zaposlenici u predstavništvima stranih i međunarodnih korporacija. Iako formalno ne ulaze u domenu kulturne medijacije, u širem smislu ovamo spadaju i brojni alumni našega Fakulteta koji rade kao hrvatski diplomati, kako u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova tako i u brojnim veleposlanstvima.

Vezano uz područje kulture treba istaknuti i niz uglednih novinara i ostalih medijskih djelatnika koji su uspješne medijske karijere izgradili temeljem znanja i kompetencija stečenih na Filozofskome fakultetu.

Neki od najkvalitetnijih hrvatskih novinara različitih generacija, koji analizi društvenih procesa i događaja pristupaju dubinski, upravo su oni koji su diplomirali na našem Fakultetu.

Brojni alumni Filozofskoga fakulteta zapošljavaju se i na poslovima u javnoj upravi, na državnoj ili na lokalnoj razini, kao stručnjaci za pojedina područja i tipove društvenih problema, gdje uz suradnju s pravnicima i drugim stručnjacima daju važan doprinos oblikovanju javnih politika. Komplementarno navedenim poslovima treba istaknuti i to da se brojni alumni zapošljavaju u nevladinim organizacijama, što je posljedica aktivističkoga duha znatna dijela studenata našega Fakulteta, koji se u konačnici konkretizira u obliku osmišljavanja konkretnih projekata kroz koje profesionalno pomažu svojim zajednicama, ugroženim i marginaliziranim društvenim skupinama te pojedincima u potrebi. Dio angažirana duha Filozofskoga fakulteta ostvaruje se kod dijela alumna kroz aktivno bavljenje politikom. Alumni našega Fakulteta obavljali su ili obavljaju najviše političke dužnosti u suvremenoj Hrvatskoj, kao i u prethodnim državnim strukturama. Treba istaknuti da je Filozofski fakultet obrazovao političke vođe kroz cijelu svoju povijest, u različitim političkim sustavima i povijesnim razdobljima. Politički angažirani alumni pripadali su i pripadaju različitim političkim grupacijama i ideološkim usmjerenjima, čime se najbolje demonstrira politički i svjetonazorski pluralizam studenata, ali i nastavnika Filozofskoga fakulteta.

Područje u kojem je Filozofski fakultet neupitno središnja institucija jest obrazovanje znanstvenika i visokoškolskih nastavnika u području društvenih i humanističkih znanosti. Iako se u proteklih pedesetak godina broj ustanova koje izvode studijske programe u poljima koja se poučavaju na našem Fakultetu povećao, treba istaknuti da je velika većina nastavnika na tim institucijama barem jednu od razina svojeg obrazovanja stekla na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Jednako vrijedi i za istraživače na javnim institutima koji provode istraživanja u nekom od 11 znanstvenih polja za koje Filozofski fakultet ima povijesno ishodište. Brojni ugledni znanstvenici i profesori na drugim fakultetima i sveučilištima društvenoga i humanističkoga karaktera svoje su temeljne strukovne i/ili znanstvene kompetencije kroz doktorske studije stekli na našoj ustanovi. Treba istaknuti da i danas Filozofski fakultet izvodi najveći broj doktorskih studija te obrazuje najveći broj doktora znanosti u znanstvenim poljima za koje je akreditiran, pa u tom smislu i dalje obrazuje velik dio buduće znanstvene i visokoškolske elite u Hrvatskoj.

Filozofski fakultet obrazuje i značajan broj kadrova koji rade u sferi zdravlja i pomaganja ljudima. Tu se prije svega ističu psiholozi, koji zaposlenje nalaze u različitim ustanovama – od škola preko bolnica do privatnih psiholoških terapijskih praksi. U toj domeni ne treba zanemariti ni sve veću ulogu fonetičara i lingvистa, koji svoje mjesto nalaze kao dio interdisciplinarnih timova koji se bave različitim kognitivnim i govorenim poremećajima. Psiholozi i dio sociologa uz tradicionalna zanimanja sve češće poslove nalaze i u domeni upravljanja ljudskim potencijalima.

Sve veći broj naših alumna zapošljava se u novim zanimanjima ili zanimanjima koja se tradicionalno ne vezuju uz studije na Filozofskome fakultetu. Tu posebice treba istaknuti zanimanja u području marketinga i odnosa s javnošću. Iako postoje drugi fakulteti koji izravno obrazuju za poslove u navedenim djelatnostima, alumni Filozofskoga fakulteta izrazito su konkurentni i u tim djelatnostima ponajprije zahvaljujući snažnim generičkim kompetencijama koje studenti svih studijskih grupa neminovno razvijaju. Prije svega radi se o izraženim komunikacijskim kompetencijama, kako u pisanom tako i u usmenom obliku, ali i analitičkim kompetencijama te kompetencijama vezanima uz interpretaciju kulturnih simbola i značenja, koje čine zapravo središnje kompetencije za kreativnu komponentu u marketingu i odnosima s javnošću. Generičke kompetencije pokazuju se prednošću i za pojedine vrste administrativnih i upravljačkih poslova, na kojima se nerijetko

Dekan Domagoj Tončinić s alumnima kroatistike na tribini „S alumnima u sedmici u sedam“ o hrvatskome jeziku u međunarodnome kontekstu, 2024.

zapošljavaju novije generacije naših alumna. Sve se veći broj alumna zapošljava i na poslovima vezanima uz administriranje i vođenje projekata u različitim djelatnostima.

U novija zanimanja na kojima se alumni zapošljavaju spadaju i različita zanimanja vezana uz informacijske i komunikacijske tehnologije ili analizu podataka. Studij informacijskih znanosti daje dobru podlogu za karijere upravo u sektoru informacijskih i komunikacijskih znanosti, na način da daje relativno šire obrazovanje od nekih tehničkih fakulteta, što alumnima omogućava uspješne karijere u vođenju timova kojih su članovi programeri obrazovani na tehničkim fakultetima. Prije tridesetak godina znatan broj alumna Filozofskoga fakulteta, uglavnom sa studija psihologije i sociologije, našao je svoje mjesto na tržištu rada u djelatnostima istraživanja tržišta i ispitivanja javnoga mnijenja te danas čine većinu zaposlenih u toj djelatnosti. No kako se u novije vrijeme količina i izvori podataka koji se koriste u poslovanju šire, sve je više i onih koji se zapošljavaju na posve novim zanimanjima u domeni *znanosti o podacima*; a kako pokazuju prikupljena svjedočanstva naših alumna, neki su upravo u toj domeni napravili i zapažene međunarodne karijere.

Iako postoji predodžba da Filozofski fakultet uglavnom obrazuje osobe koje će svoje radno mjesto naći u javnome sektoru, treba istaknuti da je anketa o radnim karijerama novijih generacija alumna pokazala da je oko polovine njih zaposleno u javnome sektoru, dok je ostatak zaposlen u privatnome (45%) ili neprofitnome

sektoru (6%). Također suprotno nekim uvjerenjima treba istaknuti da alumni Filozofskoga fakulteta prvo zaposlenje nakon dovršetka studija nalaze relativno brzo, a mnogi radnu karijeru započinju već krajem studija. Prema prikupljenim podacima oko polovina alumna prvo zaposlenje pronalazi već tijekom prvih triju mjeseca od diplome, ili čak prije toga. U prosjeku je alumnima Filozofskoga fakulteta za pronalazak prvoga zaposlenja potrebno oko pet mjeseci od dovršetka studija.

Na institucionalnoj razini danas Filozofski fakultet održava odnos sa svojim alumnima najčešće kroz sustav mentoriranja i stručne prakse. Na svim diplomskim studijima nastavnčkoga smjera studenti imaju obveznu stručnu praksu u školama, koja se izvodi pod mentorstvom učitelja i nastavnika koji su studij završili na našem Fakultetu. I sve veći broj nenastavnčkih studija u svoje programe ima uvrštenu stručnu praksu, koja se također izvodi oslanjajući se na bivše studente (npr. u muzejima, knjižnicama, IT-tvrtkama, marketinškim i komunikacijskim agencijama, prevoditeljskim tvrtkama, udrugama, odjelima za upravljanje ljudskim potencijalima). Uspostava sustavnijeg odnosa s alumnima omogućena je kroz projekt *Učenje kroz rad i sustav upravljanja studentskim iskustvom na Filozofskom fakultetu u Zagrebu*, koji je financiran iz Europskoga socijalnog fonda. U okviru toga projekta uspostavljen je sustav identifikacije alumna i stvaranja baze alumna sa svim potrebnim informacijama o njihovim karijernim putovima, podacima za kontakt i oblicima suradnje za koje su zainteresirani. Baza koja se kontinuirano popunjava sada broji preko 1 000 upisanih alumna koji su iskazali spremnost na suradnju s Fakultetom te je dobra osnova za uspostavu sustavne i institucionalne suradnje s alumnima kroz različite oblike aktivnosti. Uspostava čvrćih i strukturiranih odnosa s bivšim studentima potencijal je na kojem će Filozofski fakultet graditi svoj strateški razvoj.

Dragan Bagić

MARKO KATAVIĆ

SOCIOLOGIJA I INFORMACIJSKE ZNANOSTI (2011); HEAD OF DECISION SCIENCE U MONEYBOX LTD., LONDON, UJEDINJENO KRALJEVSTVO.

Uvijek ću biti zahvalan profesorima statistike na Odsjeku za sociologiju, a pogotovo pokojnom profesoru Krešimiru Kufrinu, kojih se ne bi posramili ni jači STEM-studiji. Neizmjereno su mi pomogli u karijeri i nudili puno prilika da produbim znanje onkraj standardnog kurikulumu, što mi je značajno pomoglo u otkrivanju novih razvojnih putova. Sve je teže analizirati podatke, a to je ono čime se bavim, bez nekih interpretativnih okvira, a upravo se u tom interpretativnom okviru profesije iz društvenih znanosti i humanističkih disciplina odvajaju od kvantitativnih analitičara iz STEM-disciplina.

Filozofski fakultet dao mi je širinu kojom mogu evaluirati nove niše i naučio me sistematizirati znanje i učiti od nule. U polju napredne analitike u kojem trenutno radim obično jako cijenimo mogućnost razlaganja problema na temeljne principe, što upravo dugujem Filozofskom fakultetu i obrazovanju koje sam ondje stekao. Najveća korist Filozofskog fakulteta jest to da me je naučio da ništa nije dato iz vakuuma, da svaka teorija, hipoteza i istraživačko pitanje počinju od nečega i oslanjaju se na nešto te kako se od tih malih mrvica može sagraditi sveobuhvatna teorija i interpretativni sistem.

VEDRANA REINPRECHT (ŠIMIĆ)

ENGLJSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST I NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST (1996); SENIOR TECHNOLOGY CONSULTANT FOR DATA MANAGEMENT AND LANDSCAPE TRANSFORMATION, SAP DEUTSCHLAND SE & CO KG, NJEMAČKA.

Rado se sjećam situacija koje su na mene ostavile utisak jer su bile naprosto veličanstvene, poput predavanja profesora Žmegača. Od njega sam naučila koliko je važan kontekst, ne samo u književnosti nego i u životu općenito.

Najvažnije što sam naučila studirajući na Filozofskom fakultetu je to da učenju nema kraja, da je jezik živ i da se mijenja, da u književnosti ne postoji prijevod, nego prepjev. Na početku moje karijere bili su presudni jezici koje sam na faksu proučavala, a kasnije je postala važnija svijest koju sam stekla o pristupu pri rješavanju problema i radost učenja koju sam sačuvala.

MIA VRBANAC UŽAREVIĆ

NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST I ENGLJSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST; NASTAVNICA NJEMAČKOGA I ENGLJSKOGA JEZIKA, II. GIMNAZIJA, ZAGREB.

Najljepše razdoblje mog obrazovanja. Sjećam se brojnih svojih profesora. Također se rado sjećam svoje posade veslačkog osmerca, koji je podržavao i tadašnji dekan Budak. Veslala sam tri godine i nikada neću zaboraviti ta druženja i putovanja. Bila mi je čast predstavljati FFZG na tadašnjim sveučilišnim regatama, koje su bile važan sportski događaj.

FFZG je bio prostor slobode. Apsolutne slobode. Upoznala sam gomilu vrlo različitih ljudi, što mi je definitivno pomoglo da proširim vidike i postanem mnogo tolerantnija osoba nego što sam bila kada sam upisala faks s 19 godina. Nije bilo tabua, rane dvijetisućite bile su neko buđenje i bujanje života nakon rata.

PETRA JERNMARK (DUBRAVKA ŠTRLJIĆ)

ENGLISKI JEZIK I KNJIŽEVNOST I KOMPARATIVNA KNJIŽEVNOST (1988), DODATNI STUDIJ BIBLIOTEKARSTVA, SLOBODNI STUDIJ ŠVEDSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI, POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJ LINGVISTIKE (2000); NASTAVNICA ENGLSKOGA I NJEMAČKOGA, HALMSTAD KOMMUN, STUREGYMNASIET, ŠVEDSKA.

Moja diploma profesora engleskoga jezika i književnosti prevedena je i priznata u Švedskoj, gdje živim već 25 godina, i na osnovi toga dobila sam posao na gimnaziji. Tijekom godina vidjela sam da je moje znanje stečeno na Filozofskom fakultetu znatno dublje i šire od mojih kolega. Često sam se našla u situaciji da mene pitaju i kažu „ti koja imaš 160 akademskih bodova“ ili „ti koja znaš latinski“. Razina općeg obrazovanja viša je u mnogim situacijama, mogu reći bez samohvale. To je znatno utjecalo i na moj osobni razvoj, jer se stalno nadovezujem na znanje iz mladosti i proširujem ga novim informacijama. Znatijelja probuđena u studentskim danima gori i sada!

IZV. PROF. DR. SC. MLADEN TOMORAD

POVIJEST (1997), MAGISTERIJ POVIJESNIH ZNANOSTI (2001), DOKTORSKI STUDIJ INFORMACIJSKIH ZNANOSTI (MUZEOLOGIJA) I DOKTORSKI STUDIJ POVIJESTI (2006); IZVANREDNI PROFESOR STARE POVIJESTI, FAKULTET HRVATSKIH STUDIJA, SVEUČILIŠTE U ZAGREBU.

Rado se sjećam svih svojih profesora, a kasnije i kolega s Odsjeka za povijest, koji su mi pomogli u profesionalnom razvoju.

Studiranje i stečena znanja znatno su mi pomogli u razvoju moje profesionalne karijere tijekom studija, a zatim i tijekom jedanaestogodišnjeg rada na Odsjeku za povijest. Mnoge stečene vještine i znanja nastojim i danas prenijeti svojim studentima.

PROF. DR. SC. SINIŠA MALEŠEVIĆ

SOCIOLOGIJA (1993); REDOVITI PROFESOR SOCIOLOGIJE, SCHOOL OF SOCIOLOGY, UNIVERSITY COLLEGE, DUBLIN, IRSKA; REDOVITI ČLAN IRSKE AKADEMIJE ZNANOSTI (ROYAL IRISH ACADEMY), REDOVITI ČLAN EUROPSKE AKADEMIJE ZNANOSTI (ACADEMIA EUROPEA), 4 MEĐUNARODNE NAGRADE ZA KNJIGE, AUTOR 10 KNJIGA OBJAVLJENIH KOD NAJPRESTIŽNIJIH SVJETSKIH IZDAVAČA TE PREVEDENIH NA 13 JEZIKA.

Imali smo vrlo inteligentnu, ali isto tako super zabavnu grupu studenata na sociologiji. Sjećam se da smo zajedno diskutirali o knjigama koje smo čitali za ispite, a poslije toga imali odlične tulumbe. Imali smo i odlične profesore. Taj studij je bio ključan za moj profesionalni razvoj jer sam nastavio sa sociologijom na poslijediplomskom (Lancaster University, UK) i doktorskom studiju (University College, Cork, Irska).

DR. SC. ROMANA BENIĆ BRZICA

HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOSTI, MAGISTAR FILOLOŠKIH ZNANOSTI (JUŽNA SLAVISTIKA), DOKTORSKI STUDIJ KNJIŽEVNOSTI, IZVEDBENIH UMJETNOSTI, FILMA I KULTURE (2019); NASTAVNICA HRVATSKOGA JEZIKA, TEHNIČKA ŠKOLA KARLOVAC, KARLOVAC.

Studirala sam od 1995. do 1999. Ambiciozna, znatijeljna generacija, veliki dio „štrebera“ u pozitivnom smislu koji je redovito dolazio na predavanja/vježbe i „hvatao“ profesorska predavanja u bilježnicu. Zanimljivi

i različiti kolegiji koji su pokrili ono što nas je dočekalo u planu i programu nastave u školi kasnije. Krkata sedmica u večernjim satima...

Filozofski fakultet donosi širinu znanja bez kojih nema cjelovite osobe koja ravnopravno sudjeluje u različitim područjima ljudskog djelovanja, misli svojom glavom, istražuje i propituje, istovremeno upoznavajući različite osobnosti koje studiraju na nekom od brojnih smjerova koje fakultet nudi.

DOC. DR. SC. MIRELA HOLY

ETNOLOGIJA I KOMPARATIVNA KNJIŽEVNOST, DOKTORICA ZNANOSTI O KNJIŽEVNOSTI, DOKTORSKI STUDIJ ZNANOSTI O KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); PROČELNICA STUDIJA, SVEUČILIŠTE VERN; MINISTRICA ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE (2011–2012).

Studirala sam na odsjecima za etnologiju i komparativnu književnosti te smatram da je najveći doprinos studija mojoj kasnijoj karijeri, kako onoj u poslovnom i akademskom, ali posebice političkom svijetu, bio to što su me profesori poticali na kritičko razmišljanje, odnosno da stalno propitujem pročitano i da ne prihvaćam dogme, od koliko god relevantnih mislioca i autoriteta dolazile. S velikim poštovanjem se sjećam profesora Milivoja Solara, koji me je mentorirao na magistarskom i doktorskom radu, kao sjajnog intelektualca, ali i čovjeka s integritetom.

Studiranje na Filozofskom fakultetu dalo mi je potrebnu širinu i razumijevanje različitosti, koji su bili itekako dobrodošli u mojoj političkoj, poslovnoj i akademskoj karijeri. Smatram da današnji studijski programi svojom uskom specijalizacijom zanemaruju taj širi humanistički kontekst koji nas čini prilagodljivijima svijetu u kojem živimo, svijetu brzih promjena i permanentnih kriza.

NEVENA RENDELI VEJZOVIĆ

SOCIOLOGIJA (2005); UREDNICA, NOVINARKA I PRODUCENTICA; OSNIVAČICA I CEO PRIME TIME KOMUNIKACIJA.

Sjećam se najdivnijih predavanja na Odsjeku za sociologiju, čekanja u uskom hodniku ispita, usmenih ispita koji su više bili razgovori i učenje nego ispiti kakve zamišljaš kao mladi student. Zanimljivih kolegija, kao što je sociologija spolnosti... tulum...

Usmjerilo me životno ka razlikovanju bitnog od nebitnog. Jako puno literature koju smo čitali, razmjenjivali knjige i ideje dalo mi je podlogu za daljnji profesionalni razvoj. Ne mogu reći da mi je sociologija pomogla u profesionalnom usmjerenju jer se nisam nikad bavila znanošću, ali mi je pomogla u svakom poslu kojim sam se bavila. Znanje koje sam stekla na Filozofskom pomoglo mi je u novinarskoj karijeri više puta. Komunikacija, tolerancija i razumijevanje. To su najvažnije vrijednosti koje su se u moje doba njegovale na Filozofskom.

MARIJA GAČIĆ

HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST, ETNOLOGIJA I KULTURNA ANTROPOLOGIJA (2010); VLASNICA I DIREKTORICA U HERITAGE CHASER – PLATFORMA ZA PRIMIJENJENU ETNOLOGIJU.

Još tijekom studiranja, a slušajući prijatelje koji su studirali na drugim fakultetima, bila sam iznimno ponosna što studiram na fakultetu na kojemu su moralne i etičke vrijednosti iznimno važne i nepovredive.

Tijekom studiranja na Odsjeku za kroatistiku i Odsjeku za etnologiju i kulturnu antropologiju susretala sam profesore koji su nas studente poštovali, poticali i razumjeli.

Znanja i metode koje sam usvojila na etnologiji iznimno su mi korisni u svakodnevnom profesionalnom i privatnom funkcioniranju. Iskreno mi pomažu bolje razumjeti procese koji se događaju oko mene. Studiranjem etnologije spojila sam i utemeljila svoja specifična znanja u teorijskim i metodološkim znanjima stečenim tijekom studija, što me postavilo na poprilično dobro mjesto u stručnoj zajednici u kojoj danas djelujem. Došla sam studirati etnologiju s očekivanjima da ću učiti više o folkloru i narodnim nošnjama, a dočekala me cijela znanost koja me oduševila, otvorila mi vidike i naučila me poznate procese promatrati iz različitih perspektiva. Bila sam presretna tim rušenjem svojih očekivanja. Nisam se razočarala jer mi je etnologija ponudila višestruko više od onoga što sam mogla zamisliti.

Filozofski me naučio toleranciji, ali i borbi za vlastita prava i prava drugih.

IVANA ZLATARIĆ

INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI (2012), ANTROPOLOGIJA (2014), ETNOLOGIJA I KULTURALNA ANTROPOLOGIJA (2014); VODITELJICA ODNOSA S JAVNOŠĆU, SVEUČILIŠTE ALGEBRA.

Danas, s odmakom, mogu sa sigurnošću reći da mi je razdoblje studiranja na FFZG-u najljepši životni period, u kojem sam imala vremena posvetiti se učenju i čitanju te interpretiranju vrlo širokog spektra literature i radova koji su tada pobuđivali moj akademski interes. Kasnije u životu shvatimo da je to vrijeme vrlo ograničeno i da, uz posao i ostale obaveze, vlastito obrazovanje i unapređivanje znanja postaje sve veći luksuz.

Moja kasnija karijera nije imala previše dodirnih točaka s onim što sam magistrirala na FFZG-u, ali mogu reći da su mi vještine stečene na fakultetu pomogle u komunikacijskoj industriji. Prije svega to su vještine pismenog i usmenog izražavanja, mogućnost sažimanja ključnih informacija iz velikih količina podataka i različitih izvora te sposobnost razumijevanja kompleksnijih teorija i strategija koje su sastavni dio gospodarskih politika. Pomoglo mi je i to što smo na fakultetu često imali vrlo žive rasprave i što se poticala otvorena diskusija te kritički pristup pisanju seminarskih radova, što su vrlo korisne vještine za PR-stručnjake pri suradnji s medijima i javnim donositeljima odluka.

NENAD CAMBI

ARHEOLOGIJA (1962); PROFESOR EMERITUS SVEUČILIŠTA U ZADRU, REDOVITI ČLAN HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI.

Upisao sam jednopredmetnu grupu Arheologija na jesen godine 1956. Bio je to netom izmijenjeni program reformiranog studija koji je izradio voditelj Katedre dr. Duje Rendić Miočević. Kao pristupnik tada još nisam mogao spoznati koliko je dobro program obuhvatio sve ono što je potrebno za arheologe početnike. Predavali su sjajni znanstvenici i pedagozi.

Kad sam započeo studij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, nisam bio siguran jesam li dobro izabrao, ali malo-pomalo arheologija je postala ne samo moja profesija nego i život. Ulili su u mene to profesori koji su se svojski trudili da nam otkriju znanost u esencijalnom obliku. Na svemu tome sam im duboko zahvalan. Moji profesori kao i neki kolege iz inozemstva vodili su moj profesionalni rad. Rezultati su, nadam se, vidni.

ANDREA ČOVIĆ VIDOVIĆ

NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST I ENGLISKI JEZIK I KNJIŽEVNOST (2005); ZAMJENICA VODITELJICE PREDSTAVNIŠTVA I VODITELJICA MEDIJA ZA EUROPSKU KOMISIJU U HRVATSKOJ.

Iako sam kasnije studirala i u Njemačkoj, Velikoj Britaniji i SAD-u, studij anglistike i germanistike na FFZG-u pamtim kao vrijeme svojih prvih akademski progresivnih iskustava. Rado se sjećam akademske izvrsnosti svih domaćih profesora koji su mi predavali, ali i interaktivnog i inkluzivnog pristupa sjajnih stranih lektora, osobito na književnim seminarima, kao i činjenice da su studenti uvijek aktivno sudjelovali u nastavi i doista dobivali puno prostora iskazati svoj stav i mišljenje.

Po završetku studija anglistike i germanistike (znanstveni smjer) osjećala sam potrebu istražiti neke druge sadržajne sfere pa sam se na magistarskom i doktorskom studiju bavila političkim znanostima. No kasnije se u mojoj profesionalnoj karijeri pokazalo da mi je upravo širina koju sam dobila na Filozofskom – kroz razumijevanje kulturnih i društvenih studija, književne kritike, proučavanje filozofije i svladavanje lingvističke logike – omogućila da se temeljito i strukturirano, nepovršno bavim i pravnim poslovima te međunarodnim odnosima, komunikacijama, radom s medijima i radom na digitalnim platformama.

Prilično sam uvjeren da mi je širina predmeta koje si mogao studirati na FFZG-u, stalni kontakt s profesorima i studentima s drugih katedri, pa čak i površni susreti s njima na zakrčenim hodnicima, učinila osobom koja teži nečem za što tad vjerojatno nisam ni znala da se zove interdisciplinarni, međusektorski pristup akademskom i profesionalnom postojanju. A baš na taj način zapravo postojim, još otkad sam bila ona brucošica s Filozofskog dvijetisućite :).

VLADIMIR STRUGAR

PEDAGOGIJA (1979); MINISTAR PROSVJETE I SPORTA (2000–2003), ČLAN SURADNIK HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI (2018).

Prvi semestar četverogodišnjeg jednopredmetnog studija pedagogije na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu upisao sam akademske godine 1974/75. U to sam vrijeme od 17. prosinca 1969. nakon završetka studija na Pedagoškoj akademiji u Pakracu radio u Osnovnoj školi „Šandor Kiralji“ u Bedeniku (pokraj Bjelovara) kao učitelj Hrvatskoga jezika, ali sam dopunjavao tjednu satnicu nastavom Povijesti te Tjelesne i zdravstvene kulture. Opredjeljenje za učiteljski poziv i radna sredina u kojoj se težilo unapređivati odgojni i obrazovni rad te inovirati rad škole, primjerice škola je tada organizirala produženi boravak učenika i rad učeničke zadruge, bili su važan poticaj za studij pedagogije.

Svi poslovi i radna mjesta na kojima sam radio tijekom 35-godišnjeg redovnog radnog vijeka, ali i nakon toga, odnosili su se u širem ili užem smislu na odgoj i obrazovanje, školu i školski sustav. Budući da pedagogija kao znanost proučava zakonitosti odgoja i obrazovanja, mogu reći da je studij pedagogije, uz cjeloživotno učenje i proučavanje suvremenih problema odgoja i obrazovanja, imao presudnu važnost u mom profesionalnom radu i razvoju.

IZV. PROF. DR. SC. DANIJELA DOLENEC

ENGLISKI JEZIK I KNJIŽEVNOSTI I KOMPARATIVNA KNJIŽEVNOST (2001); ZAMJENICA GRADONAČELNIKA, GRAD ZAGREB; IZVANREDNA PROFESORICA KOMPARATIVNE POLITIKE NA FAKULTETU POLITIČKIH ZNANOSTI.

Studiranje na Filozofskom u drugoj polovici devedesetih bilo je izazovno iz perspektive tadašnjeg društvenog ozračja i sjećam se brojnih žustrih rasprava s kolegama oko smjera kojim nova država ide. Sjećam se predavanja u golemoj „sedmici“ kod Damira Kalogjere, ali i brojnih seminara u malim grupama na komparativnoj književnosti. Neki su profesori uživali status kakav danas mislim da više ne postoji, i vjerojatno je dobro da je tako.

S obzirom da sam nakon filološkog studija na Filozofskom fakultetu promijenila područje studiranja, ušavši u društvene znanosti, u kojima sam zatim magistrirala, doktorirala i nastavila raditi kao istraživačica i profesorica, najviše su mi u profesionalnom razvoju bile važne generičke vještine usvojene na Filozofskom fakultetu: sposobnost teorijskog razmišljanja, sposobnost savladavanja velikog broja informacija i složenih analiza, napredne vještine čitanja i analize, izvrsno poznavanje engleskog jezika.

Studij na Filozofskom fakultetu pojačao je moju znatiželju i usmjerenost usvajanju novih znanja. Imao je važnu ulogu u mom intelektualnom osamostaljenju i stjecanju samopouzdanja, te proširio moje vidike u smislu toga što sve u životu mogu i želim raditi. Najviše od svega, na Filozofskom fakultetu sam razvila trajne umjetničke afinitete, posebno prema književnosti, kao i filmu i vizualnim umjetnostima.

ANĐELA NIKOLIĆ MARGAN

FONETIKA I ANTROPOLOGIJA (2019); AUDIOREHABILITATORICA, CENTAR ZA UMJETNU PUŽNICU – POLIKLINIKA SUVAG, ZAGREB.

Studiranje je u suštini jedno razdoblje u kojem učite učiti iznova. Ovaj put, za razliku od prethodnih institucionaliziranih oblika učenja, prepušteni ste vlastitoj odgovornosti, vlastitoj želji za učenjem i činjenici da to nitko neće odraditi umjesto vas. Na studiju sam naučila da je ljudski griješiti i da nije sramota pitati za pomoć i to mi je pomoglo bezbroj puta na današnjem poslu. Naučila sam se organizaciji vremena, pretraživanju i nalaženju informacija, osposobilo me razmišljati brzo i kritički s dozom skepticizma prema svemu, ali i otvorenosti prema najrazličitijim temama i ljudima.

Studiranje na Filozofskom fakultetu za moj osobni razvoj značilo je otkrivanje sebe na toliko zabavan i zanimljiv način da su to sjećanja koja nikada neće izbljediti. Naučila sam da život nije nimalo lak ni jednostavan i da je ogromna količina truda, ljudi i organizacije potrebna da bi nešto iole funkcioniralo i počela sam cijeniti rad puno više. Otkrila sam da sam odvažna. Otkrila sam da mi nije problem staviti ruksak na leđa i otputovati u Tatarstan, daleku republiku Ruske Federacije i na obalama Volge kopati kosti na ljetnoj školi paleoantropologije. Otkrila sam da obožavam istraživati kulture i putovati, pa sam slijedom toga još prošla Tursku, Azerbajdžan i Rusiju i 90% Europe s ruksakom na leđima. Otkrila sam da mogu postaviti granice. Godinama sam slušala nekoliko stranih jezika: francuski, španjolski, njemački, engleski, ruski, nizozemski, arapski, perzijski, turski, to mi je dalo znanja o svijetu oko mene, globalnim prilikama i stanju društva u kojem živim te sposobnost da se snađem u najzabitijim dijelovima svijeta bez straha. Mogla sam slušati nevjerojatno raznolike kolegije, od psihologije, do arheologije, povijesti, sociologije, arhitekture, etnologije i književnosti, što mi je dalo jaku opću kulturu i mogućnost da mogu razgovarati s raznim ljudima o bilo kojoj temi bez zadržke. Stekla sam doživotne

prijatelje i uzore, otvoren um i čvrsto obrazovanje koje mi nitko ne može oduzeti. Od studenog 2023. opet sam student, i to doktorskog studija. Trenutno sam na poslijediplomskom doktorskome studiju Biomedicine i zdravlja pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Tema moje disertacije je *Utjecaj kohlearne implantacije na multisenzoričke aspekte razvoja slušanja i govora*. Smatram velikim postignućem činjenicu da sam uspjela postići takvu interdisciplinarnost i raditi kao fonetičar i antropolog uz bok otorinolaringolozima i neurolozima.

DAVORKO VIDOVIĆ

FILOZOFIJA I SOCIOLOGIJA (1980); POTPREDSJEDNIK HRVATSKOGA SABORA (2021–2024); MINISTAR RADA I SOCIJALNE SKRBI (2000–2003).

Moje dječastvo, rana mladost i početak moje društvene svjesnosti odvijali su se krajem 1960-ih i početkom 1970-ih godina, kada su uzavreli studentski pokreti, antiratni prosvjedi, djeca cvijeća, *unisex*, slutnje novih sloboda, ali i Crvene brigade, Baader-Meinhof, palestinsko-izraelski rat, naftna kriza, Rimski klub i „granice rasta“, Hrvatsko proljeće, Đilas i „crvena buržoazija“... Sve je bilo novo, uzbudljivo i meni teško shvatljivo, a silno sam želio *razumjeti*. Već sam u drugom gimnazije bio siguran da ću studirati filozofiju i sociologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. 1975. prošao sam inicijaciju u „sedmici“. Otvarala se jedna nevjerojatno intelektualno poticajna i uzbudljiva epoha znatiželje, sazrijevanja, ali i sumnji i propitivanja i sebe samoga i društva i vremena. Cijeli je taj studij bio velik izazov i moje vrijednosno, društveno, intelektualno pa i psihološko temeljenje. Danas sam toga svjesniji no što sam bio u to vrijeme.

Iako sam izišao iz „struke“ i tek joj se povremeno vraćao, cijela moja profesionalna karijera, primarno politička, snažno je obilježena mojim spoznajama koje sam stekao na studiju. Obnašajući dužnost ministra rada i socijalne politike, ali i gradonačelnika i saborskog zastupnika, moja znanja iz područja brojnih socioloških disciplina neposredno su mi pomagala u određivanju jasnih političkih ciljeva te načina njihova ostvarivanja. Ona su mi omogućila hrabrost u provođenju reformi, utvrđivanju prioriteta i oslanjanju na vrijednosti i načela koja sam usvojio tijekom studija na Filozofskom fakultetu. Moj interes za društvo povezao je i moje obrazovanje i moje političko djelovanje.

MILAN KEKIN

NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST I ENGLJSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST (1997); GLAZBENIK.

Za FF me vežu isključivo lijepe uspomene. Nakon završene tehničke srednje škole s isključivo muškim učenicima Filozofski je bio Eldorado za moju tada vrlo zaljubljivu narav.

Nakon studija sam zajedno s dvije kolegice otvorio školu stranih jezika, u kojoj sam radio nekoliko godina dok mi glazba nije postala dovoljno lukrativna da se odmetnem u glazbene profesionalce.

Budući sam prvenstveno tekstopisac, puno mi je značilo što sam tijekom studija imao priliku baviti se analizom književnih dijela, tekstova, pjesama, ali i lingvistikom, fonetikom te općenito jezikom.

DR. SC. MARTA MEDVED KRAJNOVIĆ

ENGLESKI JEZIK I KNJIŽEVNOST, TALIJANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST, DOKTORSKI STUDIJ HRVATSKE FILOLOGIJE U INTERKULTURNOM KONTEKSTU; DIREKTORICA WESTERN ACADEMY OF BEIJING, PEKING, KINA.

Posebno su mi se urezali u sjećanje savjeti profesora koji su nas vidjeli ne samo kao studente koji trebaju položiti ispit već kao mlade ljude koji žele nešto postići u životu.

Teorijska znanja stečena tijekom lingvističkih i glotodidaktičkih predmeta te organizacijske i istraživačke vještine stečene tijekom volontiranja na projektu bili su presudni za moj rad na Filozofskom fakultetu od 1996. do 2013. godine, rad na različitim projektima, kao i za moju karijeru direktora internacionalnih škola od 2013. godine nadalje.

Na moj osobni razvoj prvenstveno su utjecali personalizirani savjeti pojedinih profesora kojih se i danas sjećam, kao i osobne priče i iskustva studenata kojima sam bila mentor na diplomskom i poslijediplomskom studiju. Ona su me učinila boljim mentorom i voditeljem obrazovnih institucija i procesa.

PROF. DR. SC. DR. H. C. EMILIO MARIN

ARHEOLOGIJA I LATINSKI JEZIK (1973); PROFESOR EMERITUS HRVATSKOG KATOLIČKOG SVEUČILIŠTA, ZAGREB; ČLAN FRANCUSKE AKADEMIJE; ČLAN PAPINSKOG ODBORA ZA POVIJESNE ZNANOSTI.

Razdoblje mog studiranja nesumnjivo je obilježilo Hrvatsko proljeće, izbor prvog studentskog prorektora, proslava 300 godina Sveučilišta u Zagrebu i njegova Filozofskog fakulteta s proglašenjem počasnih doktora 1969. godine, kad sam bio bruceš. Potom osnivanje Kluba studenata klasične filologije *Antika i mi* te pokretanje i objava prvog broja časopisa *Latina et Graeca* 1973. godine, kojem sam bio prvi glavni i odgovorni urednik.

Nastava koju su izvodili profesori utjecala je na akribičnost u mom radu, na poštivanje tradicije, na njegovanje erudicije, jer su se upravo oni u tome isticali.

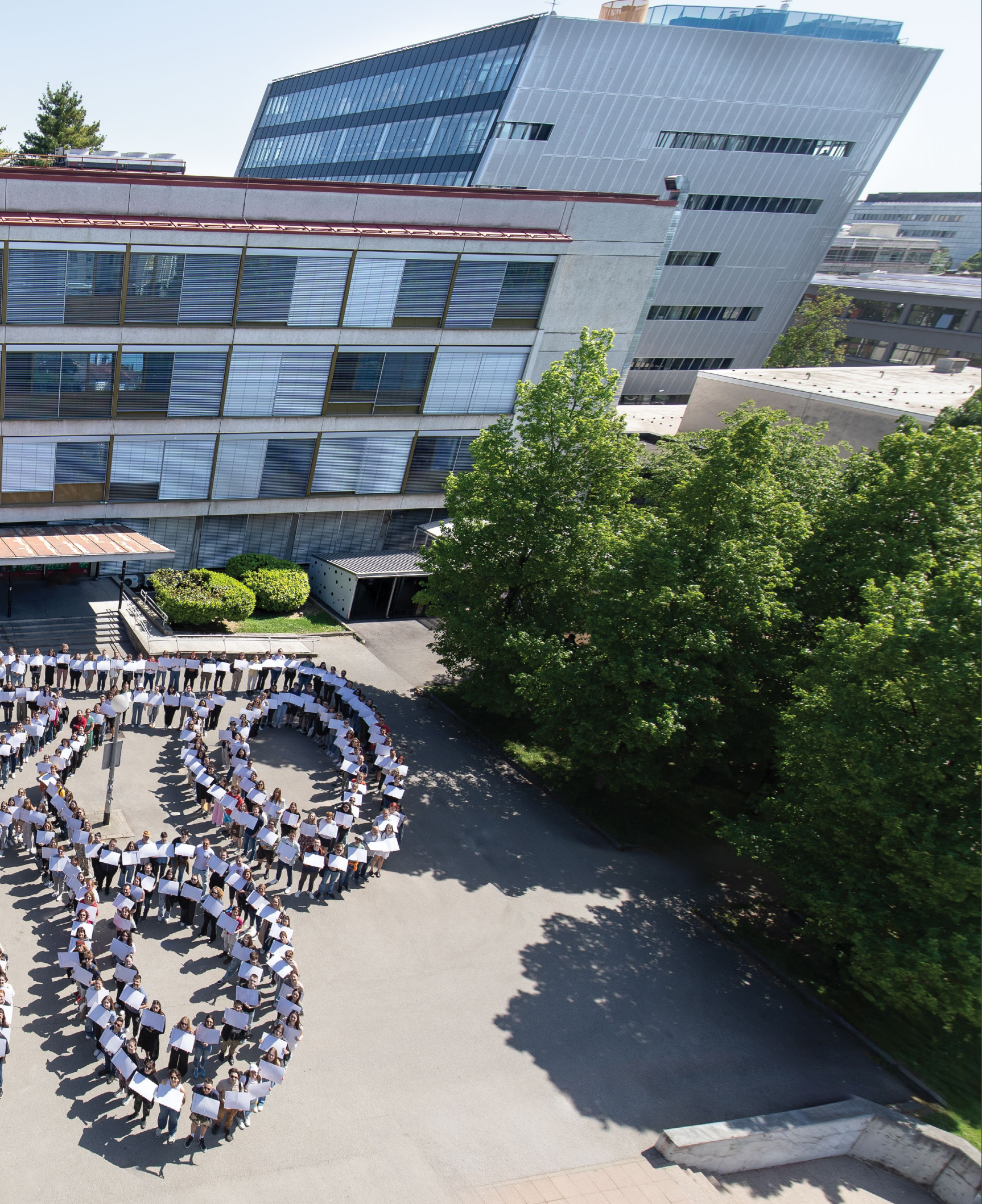

150 GODINA FILOZOFSKOGA FAKULTETA

880. MILENIJSKA STRIKOMAN, 12. TRAVNJA 2024.

150 GODINA FILOZOFSKOGA FAKULTETA

